

Orijinal Kaynak: Whitnall, Hary. (2020). "A Survival Guide for Living in the Simulation", *Philosophy Now*, Issue 139, August/September 2020, pp. 20-1.

Atıf Şekli: Whitnall, Hary. (2021, Kasım 10). "Simülasyonda Yaşamak İçin Hayatta Kalma Rehberi", Çev. İncinur Ergin, *Sosyal Bilimler*. sosyalbilimler.org/simülasyonda-yasamak

Simülasyonda Yaşamak İçin Hayatta Kalma Rehberi

Harry Whitnall

Türkçesi: İncinur Ergin

Bir pazar günü. Güzel bir uykudan uyandınız. İyi hissediyorsunuz. E-postanızı kontrol etmeye karar verdiniz. Gelen kutunuzda yeni bir mesaj var ve o da ne, mesaj Elon Musk'tan! Size tüm evreninizin bir simülasyon olduğunu içeren kanıtlar sunuyor ve bunu kimseye söylememenizi istiyor.

Tüm gerçekliğiniz simüle edilmiş —bildiğiniz her şey, sevdiğiniz herkes ve hatta kendiniz bile karmaşık bir sıfırlar ve birler topluluğusunuz! Peki şimdi ne olacak?

Endişelenmeyin, çünkü işte size simülasyonda yaşam için hayatta kalma rehberi.

İlk olarak, Elon'un tavsiyesini görmezden gelip tüm arkadaşlarınıza ve ailenize bu aydınlatıcı e-postayı göstermek cazip gelebilir. Böylece hem akşam yemek masası sohbeti etkileyici hâle gelecektir hem de belki kendinizi bu gerçeği onlara söylemeye borçlu olduğunuzu hissediyorsunuzdur. Ama bunu yapmadan önce durun ve biraz düşünün.

Felsefe profesörü Preston Greene "The Termination of Simulation Science" [Simülasyon Biliminin Sonu-2018] başlıklı makalesinde simülasyonda yaşadığımız keşfedilirse onu icat edenlerin simülasyon evrenini sonlandırarak tüm evreni yok etmelerine yol açabileceğini öne sürüyor.

Bu evreni niçin oluşturduklarını bir düşünün. Belki medeniyetin nasıl geliştiğini araştırmak için, ya da evrenin nasıl biteceğini anlamak için, tarihi daha iyi anlamak için, bilim için belki de sadece eğlenmek için.

Bu beş nedenden üçü bile evrenin bir simülasyon olduğunun yaygın olarak fark edilmesine yol açsa simülasyon deneyi çok büyük ihtimalle tehlikeye düşecektir.

Böyle bir durumda Elon'un kanıtlarını tanıdığınız herkese göstermek iyi bir fikir olur muydu? Gerçi bu bilginin yayılması söz konusu olsa dünyanın mucitleri o zaman bilgileri daha erişilebilir hâle getirip sizi de bu zor kararı vermeye zorlamazlardı. Tabi e-postaya karşılık yapmaya karar vereceğiniz şeyi görmek simülasyonun bir parçası değilse. Eğer

öyleyse sizin ve diğer simüle edilmiş insanların hayatta kalması için mümkün oldukça çabuk karar vermelisiniz

Durum buyken hayatta kalma şansınızı artırmak için, belki de bir gün bunu herkese söyleme fikriyle birlikte şimdilik susmalısınız.

Artık simülasyonun hayatta kalmasını sağladığınıza göre, Robin Hanson'ın "How to Live in a Simulation" [Simülasyonda Nasıl Yaşanır-2001] başlıklı makalesinde simülasyonu oluşturanların bilgi işlem gücü kullanımında verimli olmak istedikleri için özellikle meraklı ve bunu sürdüren bir birey olmanızın çok yararlı olabileceğini, ilgisiz ve silik bireylerin işine son verileceğini ya da daha az bilinçli hâle getireceklerini iddia ediyor.

Yani eğer planlarınız sadece rahatlamak, Doritos yemek ve Netflix izlemek olsaydı, hayatta kalmak uğruna plan değişikliğine gitmeye ihtiyaç duyabilirdiniz. Belki bir kariyeri devrim olarak düşünüp, kendi inancınızı kurarsınız ya da belki de bir komedyen olursunuz. Komik biriyse belki mucitler sizi yanlarından ayırmazlar.

İnsanların ve diğer şeylerin gerçek olmadığını öğrendiğinize göre şimdi nasıl davranacaksınız? Süpermarketten bir sepet dondurma çalabilir, yerel McDonalds hattının önündeki sıraya kaynak yapabilir ya da gece yarısı çok yüksek sesle müzik dinleyebilirsiniz. Bunları *yapabilirsiniz* evet ama belki de en azından ahlakî açıdan bu iyi bir fikir olmayabilir. Tıpkı sizin gibi diğerlerinin de simüle edilmiş olmaları olumsuz duyguları olmadığı anlamına gelmez.

İçinde yaşadığımız bu simüle edilmiş evren açısından bakarsak tek bilinçli varlığın kendiniz olduğunu düşünebilirsiniz. Ama simüle edilmemiş normal bir dünyada da kimin bilinçli kimin bilinçsiz olduğuna kesin bir karar vermek mümkün değildir. Zaten onların da sizinkilere benzer karmaşık davranışlar sergilediklerini ve sizin gibi kendilerini bilinçli olarak tanımladıklarını anlayabilirsiniz. Yani tek bilinçli varlık siz değilsinizdir.

Bilinçli bireyler simüle edilmiş bile olsa eylemlerden olumsuz olarak etkilenme hissiyatına sahiptir. Bu yüzden dondurma çalmak, McDonalds da sıraya kaynamak ya da gece yarısı yüksek sesle müzik dinlemek ahlakî olarak iyi bir fikir değildir.

Bu noktayı vurgulamak için Mary Ann Warren'in *kişilik kriterlerini* [*criteria of personhood*] kullanabiliriz. "On the Moral and Legal Status of Abortion" [Kürtajın Ahlakî ve Yasal Durumu-1973] makalesinde Warren birey olmak ve birey gibi davranılmak için; bir kimsenin bilinçli olması (acı hissi de dahil); akıl yürütebilmesi (karmaşık problemleri bilişsel olarak çözebilme); kendini motive edebilen etkinlikler gerçekleştirebilmesi, sayısız meseleyle ilgilenebilmesi ve kendinin farkında olması gerektiğini ileri sürer.

Simülasyondakilerin bazıları bu kriterleri karşılamıyordur. O zaman dondurma çalmakta, sırayı ihlâl etmekte ve geceleyin müziğin ritmini artırmakta özgürsünüz. Ama eğer ki kriterleri sağlayan birileri varsa o zaman böyle şeyler yapmaktan uzak durmalısınız.

Peki ya ruh sağlığınız? Madem tüm gerçeklik simüle edilmiş; bunca şeyin ne anlamı var? Belki de kaçmayı denemelisiniz.

Simüle dünya olgusu bazı açılardan Robert Nozick'in *Anarchy, State, and Utopia* [Anarşi, Devlet ve topya-1974] kitabında bulunan deney makinesindeki düşünce deneyine benzer. Nozick bizden bilim insanlarının, aslından ayırt edilemeyen deneyimler yaşatan bir makine keşfettiklerini hayal etmemizi istiyor.

Bu makinenin iine girdiğimizde sıradan ve çoğunlukla tatsız gerçek hayatın yerine, sınırsız zevkler sunan bir dünyada yaşıyoruz. Aynı zamanda makine bize geri dönmek zorunda olduğumuz gerçek bir hayatın olduğunu da unutturuyor.

Nozick bu makineye girmemeliyiz diyor çünkü önemli olan tek şeyin hoş deneyim yaşamak olmadığını savunuyor. Gerçekler ve gerçekliğe dayalı anlamlı amaçlara sahip olmak gibi şeyler de önemlidir.

Bir simülasyonda olmak deney makinesinde olmakla aynı şey gibi görünse de aralarında önemli bir fark vardır. Tüm hayatınızı simülasyonda geçirmiş olmak simülasyonu sizin gerekliğiniz yapar. Onu terk etmek demek, tüm arkadaşlarınızı, ailenizi ve bilindiğiniz her şeyi geride bırakmak demektir. Elbette, içinizdeki Morpheus sizi kırmızı hapla cezbedebilir ama kendinize sormalısınız, gerçek bir dünyada doğup, bir simülasyon aracılığıyla yapay bir dünyaya kaçmayı seçmekle, simüle edilmiş bir dünyada doğup gerçek yaşama kaçmayı seçmek arasında *gerçekten* nemli bir fark var mıdır?

Simülasyonu, deney için önemli olan yöntemlerden ayrı olarak gerçekliğe uygun olarak yapıldığını farz edelim. O zaman tek nihai ve metafiziksel fark, gerçek dünya kuarklar, gluonlar, bozonlar ve benzerlerinden oluşurken simüle edilmiş dünya da kuarklar, gluonlar, bozonlar gibi görünen sıfır ve birler topluluğundan oluşmaktadır.

Peki ya hayatın anlamı ne olacak? Eğer evren basit bir simlasyonsa o zaman tüm varlığınızın anlamı bilimsel bir deneye ya da belki bu dünyanın mucitlerine eğlence olmaktan ibarettir. Bu da sizi hayal kırıklığına uğratabilir. Ancak düşündüğünüzde simülasyonda ya da onun dışında bir yaşamın anlamı için tatmin edici cevap ne *olurdu*? Tüm soruların en afili kürsüsündeki bu soru için tatmin edici bir cevap bulmak oldukça zordur.

'Sevmek ya da hayatın tadını çıkarmak için' cevabı ucuz kişisel gelişim kitaplarında duyduğumuz bir şey gibi geliyor. Epikourosçular hayatın anlamının mütevazi zevkler aramak olduğunu düşünüyorlardı. Bu cevap en azından benim için yeterli değil.

O hlde belki de endişelenmeyi bırakmalı ve simüle edilmiş dünyanızda hayatta kalmak için yeterince ilgi çekici kalacak kadar gözüpek ve sürekli bir gün bunu herkese söylemem gerek mi değil mi diye düşünerek Elon Musk'tan gelen delilleri kimseye söylemeyecek kadar ketum yaşamalısınız.

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler meselelerine yoğunlaşan, gönüllülük odaklı, açık erişim, akademik bir web sitesidir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını, ekibimizde gönüllü olarak görev almak için sosyalbilimler.org/basvuru sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube'da @sosbilorg kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*'i takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten abonesi olarak, her pazar günü, o hafta içinde *sosyalbilimler.org*'da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.

sosyalbilimler.org'da yayımlanan metin, video ve podcastlerin paylaşıldığı Telegram grubuna t.me/sosbilorg adresinden katılabilirsiniz.